

Latvijas IKT industrija izstrādās lietotni cīņai ar COVID-19

Publicēts: 28.04.2020.

Covid-19

Preses relīzes

Vairāki Latvijas IKT nozares un zinātnes pārstāvi – LMT, MakIT, Mobilly, TestDevLab, Zippy Vision, Latvijas Universitātes eksperti, TechHub Riga līdzdibinātājs Andris K. Bērziņš – ir apvienojušies iniciatīvā, lai brīvprātīgi un bez maksas radītu lietotni, kas varētu palīdzēt ierobežot vīrusa izplatību Latvijā un ātrāk atvieglot ārkārtas stāvokļa ierobežojumus. Lietotnes risinājuma izvērtēšanā iesaistījušās arī vairākas valsts iestādes, t. sk. Valsts prezidents un Valsts prezidenta kanceleja, Slimību profilakses un kontroles centrs, NATO StratCom, kā arī medicīnas nozares profesionāļi un epidemiologi.

Plānoto lietotni ikviens iedzīvotājs Latvijā varēs brīvprātīgi un bez maksas lejupielādēt savā telefonā. Tā darbosies, izmantojot *Bluetooth* tehnoloģiju, un būs pieejama ierīcēm gan ar *iOS*, gan ar *Android* operētājsistēmām. Lietotnes izstrāde tiek balstīta uz Eiropas datu aizsardzības principiem. Neatklājot atrašanās vietas koordinātas, saslimšanas gadījumā tādējādi varētu informēt visus, kuri arī izmanto šādu lietotni un ar kuriem slimnieks ir bijis kontaktā tuvāk par apmēram 2–4 metriem un ilgāk par apmēram 15 minūtēm.

“Kaut arī Latvija šobrīd ir valsts ar vieniem no mērenākajiem ierobežojumiem, tomēr tie ievērojami ietekmē cilvēku aktivitātes. Lai ierobežojumus atvieglotu, ir jāievieš papildu piesardzības pasākumi, ko jau ir izdarījušas vairākas citas valstis. Panākumu pamatā ir plaša testēšana un kontaktu meklēšana. Mobilās lietotnes varētu atvieglot kontaktu meklēšanu un paātrināt testēšanas laiku. Tas palīdzētu labāk ierobežot infekciju un samazināt ierobežojumus. Ir lieliski, ka Latvijā ir ekspertīze šādu mobilo lietotņu radīšanai, un īpaši pozitīvi, ka procesā ir iesaistīti daudzi vadošie uzņēmumi un tas notiek sociālā projekta ietvaros,” norāda Veselības ministrijas galvenais infektologs, profesors Uga Dumpis.

Anonīmie dati šifrēti nebūtu pieejami nedz pašam lietotājam, nedz citiem lietotnes izmantotājiem vienam par otru. Lietotāji piekristu brīvprātīgi saziņai ar SPKC gadījumā, ja ir konstatēts, ka viņi nonākuši kontaktā ar inficētu personu. Tādējādi šie iedzīvotāji varētu jau savlaicīgi uzzināt, ka ir nepieciešams pašizolēties un pārbaudīt savu veselības stāvokli, ja parādās simptomi. Ātri saņemot iespējamo kontaktpersonu informāciju, tas ļautu SPKC apsteigt COVID-19 un nākotnes uzliesmojumi tiktu kontrolēti efektīvāk. Plānots, ka kontaktpersonas turpat lietotnē varēs atrast gan ieteikumus tālākai rīcībai, gan praktiskus padomus un norādes uz papildu informācijas avotiem.

“Pateicoties ierobežojošiem pasākumiem un sabiedrības līdzdalībai, Latvija ir valsts ar trešo mazāko saslimstību ar Covid-19 Eiropas Savienībā un zemu mirstību, tomēr mēs nedrīkstam apstāties. Iesaistot sabiedrību un izmantojot modernās tehnoloģijas, mēs varam atkal iegūt laiku un spert soli tālāk. Vīruss pārsvarā izplatās no cilvēka uz cilvēku, tāpēc Covid-19 ierobežošanā ir vairāki svarīgi elementi: fiziska distancēšanās, higiēnas pasākumu ievērošana un savlaicīga slimnieku un viņu kontaktpersonu identificēšana un izolēšana. Jaunā lietotne ļautu epidemiologiem ātrāk identificēt kontaktpersonas. Tikai tā ir iespējams pārraut infekcijas transmisijas ķēdes un infekcijas plašāku izplatīšanos sabiedrībā,” skaidro Elīna Dimiņa, SPKC Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekciju slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vadītāja.

Vienojoties kopīgam darbam pie lietotnes izstrādes, iniciatīvas dalībnieki un partneri ir sagatavojuši memorandu par līdzdalību COVID-19 ierobežošanā, tādējādi apliecinot, ka tajā piedalās brīvprātīgi, bez atlīdzības, un veic savu darbību saskaņā ar datu aizsardzības un drošības prasībām. Kā norāda iniciatīvas dalībnieki, šīs lietotnes izstrādē un ieviešanā būs ļoti nepieciešams visas sabiedrības atbalsts un sapratne, jo tikai visi kopā mēs esam spēks. Plānots, ka izstrādes stadijā esošā lietotne varētu nonākt pie lietotājiem maija vidū.

<https://www.spkc.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-ikt-industrija-izstradas-lietotni-cinai-ar-covid-19>